

2022

3rd Semester Examination
SANSKRIT (Honours)

Paper : SEC 1-T

[CBCS]

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

[Acting and Script Writing]

1. पञ्च लघुप्रश्नानां संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च उत्तरं प्रदेयम्।

2×5=10

- (क) नाट्यशास्त्रे कति विषयाः मुख्यतया वर्णिताः ?
- (ख) अभिनयः कतिविधः भवति ? के च ते ?
- (ग) नाटके पूर्वरङ्गः किमर्थं प्रयोज्यते ?
- (घ) प्रस्तावनाः कति प्रकारकाः ? काश्च ताः ?
- (ङ) प्रवेशकः क भवति ?
- (च) विदूषकः क भवति ?

P.T.O.

(छ) किं नाम अर्थोपक्षेपकम्?

(ज) रङ्गद्वारम् किम् भवति?

2. चतुर्णां प्रश्नानुमुत्तरं प्रदेयम् (एकस्य उत्तरं संस्कृतेन देवनागरीलिप्या च अवश्यमेव करणीयम्) 5×4=20

(क) नान्दी का भवति ? संस्कृतनाटके नान्दीप्रयोगेन किं प्रयोजनम् ?

(ख) उपरूपकं कतिविधम् ? कानि च तानि ? तत्र नाटिका का ?

(ग) साहित्यदर्पणानुसारं नाटकस्य वैशिष्ट्यं दीयताम्।

(घ) एकस्य टीका रचनीया :

आकाशभाषितम्, पूर्वरङ्गः, प्रहसनम्।

(ङ) अर्थप्रकृतिः का भवति ? उदाहरणसहयोगेन संक्षिप्तरूपेण आलोच्यताम्।

(च) काः च वृत्तिभेदाः : सोदाहरणम् आलोच्यन्ताम्।

3. एकस्योत्तरं प्रदेयम्। 10×1=10

(क) सन्धिः कः भवति ? सः च कतिविधः ? उदाहरण-सहयोगेन सम्यक् आलोच्यताम्।

(ख) दृश्यकाव्ये कीदृशी नाट्योक्तिः अवलोक्यते ? तासां सोदाहरणं विवरणं दीयताम्।

[Reading Skills in Brāhmī Scripts]

1. अधोलिखितेषु पश्नेषु पञ्च सुरगिरा देवनागरीलिप्या समाधेयः ।

2×5=10

- (क) Palaeography इति पदस्य व्युत्पत्तिः साधनीया ।
- (ख) गुप्तब्राह्मीलिपेः पाठोद्धारं केषां विदुषां अवदानम् आसीत् ?
- (ग) अशोकप्रणीतलेख्यानां भाषा लिख्यताम् । तस्य राज्ञः संभाव्यः कालः लेखनीयः ।
- (घ) अक्षरात्मकलिपिद्वयस्य (Syllabic scripts) उदाहरणं प्रदीयताम् ।
- (ङ) सिद्धमातृकालिपेः नामान्तराणि लिख्यन्ताम् ।
- (च) आदिब्राह्मीवर्णमालायां कति स्वराः दृश्यन्ते ? के च ते ?
- (छ) कस्मिन् चैनिकविश्वकोशे ब्राह्मीसदृशल्लिखितेषु वृत्तैः वर्तते ? ललितविस्तरे लिपीनां कति संख्या निर्दिष्टा ?
- (ज) दक्षिणभारते प्रचलिततासु प्राचीनलिपिषु कस्यचिद् द्वयस्य उल्लेखः कार्यः ।

2. अधोलिखितेषु प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम् ।

5×4=20

- (क) आदिब्राह्मीवर्णमालायाः वैशिष्ट्यानि सोदाहरणं वर्णयन्ताम् ।
- (ख) ब्राह्मीवर्णमालायाः पाठोद्धारविषये जेमस्-प्रिन्सेप् महाभागस्य अवदानं संक्षेपेण आलोचनीयम् ।

P.T.O.

(ग) टिप्पणी कार्या :

मध्यब्राह्मी (अथवा) वाकाटकब्राह्मी ।

(घ) निम्नलिखितपदानां ख्रीष्टपूर्वतृतीयशतकगतायां आदिब्राह्म्यां लिप्यन्तरं करणीयम् ।

ओरधेनषु, धंमलिपी, चिकीछा, आ तंबपणि, अभिहाले ।

(ङ) अधोलिखितस्य देवनागर्यां परिणमनं कार्यम् ।

३६१८११ ८२५८१ ५६१६२५६८ २५८११
५११५८६ ४८८८१ ८५००८१ ८५०८१
८५०८१ ८५०८१ ८५०८१ ८५०८१

(च) अधोलिखितस्य देवनागर्यां परिणमनं कार्यम् ।

३६१८११ ८२५८१ ५६१६२५६८ २५८११
५११५८६ ४८८८१ ८५००८१ ८५०८१

3. अधोलिखितेषु कस्यचिद् एकस्य ख्रीष्टपूर्वतृतीयशतकगतायां आदिब्राह्म्यां लिप्यन्तरं करणीयम् । 10×1=10

(क) अठ-वष-अभिसितस देवनप्रिअस प्रिअद्रशिस रओ कलिग विजित । दिअढ-मत्रे प्रण-शत-सहस्र-मत्रे तत्र हते बहु-तवतके व मुटे । ततो पच अधुन लधेषु कलिगेषु तित्रे ध्रमशिलन ध्रमकामत ध्रमनुशस्ति च देवनंप्रियस । सो अस्ति अनुसोचन देवनप्रिअस विजिनिति अविजितं हि विजिनमनो यो तत्र वध व मरणं व अपवहो व जनस तं वदं वेदनियमतं गुरुमतं च देवनंप्रियस ।

(ख) सडवीसति-वसाभिसितेन मे इमानि पि जातानि अवध्यानि कटानि ।
सेयथ सके सालिक अलुने चकवाके हंसे नंदीमुखे गेलाटे जतूक
अंबा-कपिलिक टुडि अनठिक-मछे वेदवेयके गंगा-पुण्टके
संकुज-मछे कफट-सेयके पं-ससे सिमले संडके ओकपिंडे
पलसते सेत-कपोते गाम-कपोते सवे चतुपदे ये पटिभोगं नो
एति न् च खादियति ।
